

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐÀM THU TRANG

**DẠY HỌC MỘT SỐ NỘI DUNG “TỔ HỢP - XÁC SUẤT”
TRONG CHƯƠNG TRÌNH TOÁN LỚP 11
THEO HÌNH THỨC DẠY HỌC THEO HỢP ĐỒNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2012

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐÀM THU TRANG

**DẠY HỌC MỘT SỐ NỘI DUNG “TỔ HỢP - XÁC SUẤT”
TRONG CHƯƠNG TRÌNH TOÁN LỚP 11
THEO HÌNH THỨC DẠY HỌC THEO HỢP ĐỒNG**

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp giảng dạy Toán

Mã số: 60.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS. VŨ THỊ THÁI

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Đàm Thu Trang

LỜI CẢM ƠN

Với tấm lòng biết ơn sâu sắc, em xin chân thành cảm ơn PGS.TS. Vũ Thị Thái, người trực tiếp hướng dẫn và tận tình chỉ bảo em trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Em xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong tổ bộ môn phương pháp dạy học đã truyền thụ cho em những kiến thức quý báu về phương pháp dạy học môn Toán.

Em xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, các thầy cô đặc biệt là các thầy cô giảng dạy bộ môn Toán và các học sinh hai lớp 11C, 11C1 trường THPT Hoà An đã tạo điều kiện giúp đỡ để em hoàn thành quá trình thực nghiệm.

Em xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp, gia đình và bạn bè đã động viên, giúp đỡ em trong thời gian học tập và nghiên cứu.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2012

Tác giả

Đàm Thu Trang

MỤC LỤC

Trang

Trang bìa phụ	
Lời cảm ơn	
Lời cam đoan	
Mục lục	i
Danh mục các từ viết tắt	iii
Danh mục các bảng	iv
Danh mục các hình	v
MỞ ĐẦU	1
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN.....	7
1.1. Nhu cầu và định hướng đổi mới phương pháp dạy học	7
1.1.1. Sự cần thiết phải đổi mới phương pháp dạy học	7
1.1.2. Định hướng đổi mới phương pháp dạy học.....	8
1.2. Tổng quan về dạy học theo hợp đồng	10
1.2.1 Dạy học theo hợp đồng.....	10
1.2.2. Mối quan hệ giữa dạy học theo hợp đồng với các phương pháp dạy học tích cực khác trong quá trình tổ chức dạy học	17
1.2.3. Một số kĩ thuật dạy học tích cực có thể áp dụng trong hình thức dạy học theo hợp đồng	19
1.2.4. Các dạng hợp đồng học tập	25
1.2.5. Đánh giá trong dạy học theo hợp đồng	30
1.3. Đặc điểm tâm lí và nhận thức của học sinh THPT	35
1.4. Thực trạng dạy học nội dung “Tổ hợp - Xác suất” và việc tổ chức dạy học theo hợp đồng ở trường THPT	36
1.4.1. Tình hình dạy và học nội dung “Tổ hợp – Xác suất” và việc tổ chức dạy học theo hợp đồng ở trường THPT.....	37
1.4.2. Thuận lợi.....	38
1.4.3. Khó khăn.....	38
1.5. Quy trình tổ chức dạy học theo hợp đồng cho học sinh THPT	39

1.6. Tiêu chí lựa chọn những nội dung có thể tổ chức dạy học theo hợp đồng..	44
Kết luận chương 1	45
Chương 2. XÂY DỰNG KẾ HOẠCH DẠY HỌC MỘT SỐ NỘI DUNG “TỔ HỢP - XÁC SUẤT” TRONG CHƯƠNG TRÌNH TOÁN LỚP 11 THEO HÌNH THỨC DẠY HỌC THEO HỢP ĐỒNG	46
2.1. Một số nguyên tắc khi tổ chức dạy học theo hợp đồng.....	46
2.2. Tổ chức dạy học một số nội dung về “Tổ hợp – Xác suất” ở THPT theo hình thức học theo hợp đồng.....	47
2.2.1. Đề xuất những nội dung về “Tổ hợp – Xác suất” ở THPT có thể dạy học theo hình thức học theo hợp đồng.	47
2.2.2. Tổ chức dạy học theo hợp đồng những HĐHT đã đề xuất cho học sinh THPT	47
2.3. Thiết kế một số giáo án dạy học một số nội dung “Tổ hợp - Xác suất” trong chương trình toán lớp 11 theo hình thức học theo hợp đồng. ..	55
2.3.1. Thiết kế bản hợp đồng học tập và nhiệm vụ học tập	55
2.3.2. Lập kế hoạch một số bài học trong chương “Tổ hợp - Xác suất” có sử dụng hình thức dạy học theo hợp đồng.....	78
Kết luận chương 2	92
Chương 3. THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	93
3.1. Mục đích thực nghiệm sư phạm.....	93
3.2. Đối tượng thực nghiệm sư phạm.....	93
3.3. Nội dung thực nghiệm sư phạm.....	94
3.4. Kết quả thực nghiệm sư phạm	95
3.4.1. Đánh giá về mặt định tính.....	95
3.4.2. Đánh giá về mặt định lượng	97
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	100
KẾT LUẬN.....	101
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	102

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

Viết tắt	Viết đầy đủ
5'	5 phút
HDHT	Hợp đồng học tập
NXB	Nhà xuất bản
PPDH	Phương pháp dạy học
SGK	Sách giáo khoa
[1]	Tài liệu số 1
tr	Trang
THPT	Trung học phổ thông

DANH MỤC CÁC BẢNG

	<i>Trang</i>
Bảng 3.1: Kết quả học tập môn Toán ở lớp 10 của học sinh hai lớp 11C và 11C1 trường THPT Hoà An.....	93
Bảng 3.2: Kết quả học tập nội dung Tổ hợp – Xác suất của học sinh hai lớp 11C và 11C1.....	97

DANH MỤC CÁC HÌNH

	<i>Trang</i>
Sơ đồ 1.1: Kỹ thuật “khăn phủ bàn”	19
Sơ đồ 1.2: kỹ thuật “Mảnh ghép”	20
Sơ đồ 1.3. Quy trình tổ chức dạy học theo hợp đồng cho học sinh THPT.....	43
Biểu đồ 3.1: Tỷ lệ phần trăm kết quả học tập môn Toán ở lớp 10 của học sinh hai lớp 11C và 11C1 trường THPT Hoà An.....	94
Biểu đồ 3.2. Tỷ lệ phần trăm kết quả học tập nội dung Tổ hợp – Xác suất của học sinh hai lớp 11C và 11C1	97

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Những đặc điểm của xã hội tri thức đã đặt ra những yêu cầu và thách thức mới cho giáo dục đó là: Giải quyết mâu thuẫn giữa sự tăng lên nhanh chóng của khối lượng tri thức và sự có hạn của thời gian đào tạo; giáo dục cần đào tạo ra những con người đáp ứng những đòi hỏi của thị trường lao động và nghề nghiệp cũng như cuộc sống, có khả năng hòa nhập và cạnh tranh quốc tế đặc biệt là năng lực hành động, tính sáng tạo, năng động, tự lực, trách nhiệm, năng lực giải quyết các vấn đề phức hợp, khả năng học tập suốt đời. Đứng trước những yêu cầu và thách thức đó nhà nước ta đã có những chủ trương cụ thể thể hiện trong điều 28, chương II của Luật Giáo dục 2005: “Phương pháp giáo dục phổ thông phải phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của học sinh; phù hợp với đặc điểm của từng lớp học, môn học, bồi dưỡng phương pháp tự học; khả năng làm việc theo nhóm, rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tác động đến tình cảm đem lại niềm vui hứng thú học tập của học sinh.”[29]

Để thực hiện nhiệm vụ trên ngành giáo dục đã và đang tích cực tiến hành đổi mới về mọi mặt như: Chương trình, nội dung, phương pháp dạy học, phương tiện dạy học, kiểm tra đánh giá kết quả học tập... Nhưng cho đến nay việc đổi mới phương pháp dạy học chưa đem lại kết quả như mong đợi. Vì thế vấn đề nghiên cứu những giải pháp nhằm đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tích cực hoá hoạt động học tập của học sinh vẫn còn là một vấn đề được đặc biệt quan tâm, nhất là ở những vùng khó khăn.

Trong dự án Việt – Bỉ, nhiều hình thức, phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực được triển khai ở 14 tỉnh miền núi phía Bắc trong đó có hình thức dạy học theo hợp đồng. Với hình thức dạy học này, học sinh có nhiều cơ hội lựa chọn cho mình cách chiếm lĩnh tri thức, kỹ năng và thái độ diễn đạt